MESTSKÝ ÚRAD V ŽILINE

Materiál na rokovanie pre
Mestské zastupiteľstvo v Žiline

Číslo materiálu: ___/**2021**

K bodu programu

Vymenovanie riaditeľa Mestskej knižnice Žilina

Materiál obsahuje:

1. Návrh na uznesenie
2. Dôvodová správa
3. Projekt vízie smerovania organizácie, stratégie rozvoja Mestskej knižnice Žilina

Materiál prerokovaný:

Komisiou kultúry, cestovného ruchu a miestneho rozvoja

Predkladá:

Mgr. Peter Fiabáne
primátor

Zodpovedná za vypracovanie:

Mgr. Ingrid Dolniková
vedúca odboru ŠKŠCRMR

Žilina, 29.6.2021

NÁVRH NA UZNESENIE

Uznesenie č.__/2021

Mestské zatsupiteľstvo v Žiline

I. *menuje*

1. **Mgr. Beátu Tamašiovú** do funkcie riaditeľa Mestskej knižnice Žilina, príspevkovej organizácie mesta Žilina.

DÔVODOVÁ SPRÁVA

Tento materiál sa predkladá komisiám mestského zastupiteľstva a Mestskému zastupiteľstvu v Žiline v súlade s ustanovením § 11 ods. 4 písm. l) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov, v zmysle ktorého je vymenovávanie a odvolávanie vedúcich (riaditeľov) rozpočtových a príspevkových organizácií a schvaľovanie zástupcov mesta do štatutárnych a kontrolných orgánov obchodných spoločností a iných právnických osôb s účasťou mesta vyhradené mestskému zastupiteľstvu.

Materiál je v súlade so Štatútom mesta Žilina a právnymi predpismi Slovenskej republiky a má dopad na rozpočet mesta Žilina v rozsahu mzdy riaditeľa / riaditeľky Mestskej knižnice Žilina, novovytvorenej príspevkovej organizácie mesta Žilina a následných finančných prostriedkov na chod príspevkovej organizácie.

Vymenovanie riaditeľa príspevkovej organizácie je v zmysle ust. § 11 ods. 4 písm. l) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v kompetencii mestského zastupiteľstva, pričom návrh na vymenovanie riaditeľa je oprávnený mestskému zastupiteľstvu predložiť primátor mesta.

Na obsadenie pozície riaditeľa Mestskej knižnice Žilina, príspevkovej organizácie mesta Žilina bolo vyhlásené výberové konanie.
Samotné výberové konanie sa uskutočnilo dňa 4.6.2021 formou verejného vypočutia uchádzačov. Do výberového konania sa prihlásili dvaja uchádzači, ktorí splnili podmienky účasti výberového konania.

Výberová komisia, ktorá pracovala v zložení:

- Ing. Barbora Birnerová, PhD.
- Mgr. Ingrid Dolniková
- Ing. Ján Ničík
- PhDr. Alena Mičicová
- PhDr. Dana Ďuračíková

Výberová komisia ako kandidáta na funkciu riaditeľa Mestskej knižnice Žilina vybrala **Mgr. Beátu Tamašiovú.**

Stanovisko komisie:

Materiál bol prerokovaný Komisiou kultúry, cestovného ruchu a miestneho rozvoja, ktorá odporúča Mestskému zastupiteľstvu v Žiline vymenovať pani Mgr. Beátu Tamašiovú do funkcie riaditeľky Mestskej knižnice Žilina, príspevkovej organizácie mesta Žilina.

Projekt vízie smerovania organizácie, stratégie rozvoja Mestskej knižnice Žilina

Autorka projektu: Mgr. Beáta Tamašiová

Miesto: Žilina

Dátum: 24.05.2021

Podpis: .....

Obsah

1. Úvod 6
2. Analýza súčasného stavu 6
3. Vízia budúceho rozvoja Mestskej knižnice Žilina 7
3.1 Knižničný fond 7
3.2 Materiálno-technické zabezpečenie 7
3.3 Propagácia a popularizácia 7
3.4 Aktivity 8
3.5 Spolupráca 8
4. Riadenie 8
4.1 Oblasť financií 8
4.2 Oblasť ľudských zdrojov 9
5. Strategická vízia 9
6. Záver 9

1. Úvod

Máme radi vôňu kníh, nielen tých nových ale i tých starších. Máme radi zvuk, ktorý vydáva papier pri otáčaní stránok. Máme radi to tajomno, ktoré pociťujeme pred samotným otvorením knihy a ponorením sa do jej obsahu. No nie každý z nás disponuje dostatočnými finančnými prostriedkami na to, aby si budoval vlastnú domácu knižnicu. Preto nezastupiteľné miesto v každej vyspelej spoločnosti zabezpečujú rôzne inštitúcie a organizácie, ktorých náplňou je podieľať sa na formovaní a rozvoji osobnosti človeka. Medzi takéto rozhodne patria knižnice ako kultúrne, informačné a vzdelávacie inštitúcie, ktoré dopĺňajú, odborne evidujú, spracovávajú, uchovávajú, ochraňujú, využívajú a sprístupňujú svoj knižničný fond, poskytujú knižnično-informačné služby, napomáhajú uspokojovať kultúrne, informačné, vedeckovýskumné a vzdelávacie potreby používateľov a podporujú ich celoživotné vzdelávanie, informačnú gramotnosť, tvorivý osobný rozvoj a jazykovú rozmanitosť (zákon č. 126/2015 Z.z. o knižniciach).

Pozitívne vnímam zámer mesta Žilina zriadiť Mestskú knižnicu Žilina ako samostatnú príspevkovú organizáciu zastrešujúcu činnosť šiestich pobočiek zatiaľ pôsobiacich ako pobočky Krajskej knižnice v Žiline, ktoré sa podieľajú na spoločenskom a kultúrnom živote mesta a regiónu. Domnievam sa, že tento krok výrazne prispeje k ich efektívnejšiemu a atraktívnejšiemu fungovaniu, priblíženiu samotným používateľom, ako i priblíženiu požiadavkám modernej doby.

Vo svojom projekte vízie smerovania organizácie, stratégie rozvoja Mestskej knižnice Žilina sa zameriavam na oblasti, ktoré z hľadiska manažmentu aj riadenia, považujem za najdôležitejšie.

2. Analýza súčasného stavu

Na základnú identifikáciu súčasného stavu som použila nižšie uvedenú SWOT analýzu. Východiskové silné a slabé stránky, príležitosti a ohrozenia som spracovala na základe dokumentu Informatívna správa o zámere zriadiť príspevkovú organizáciu Mestská knižnica Žilina zverejnenej na webovom sídle mesta Žilina, ako aj vlastného vnímania jednotlivých skutočností.

STRENGHTS (silné stránky)	WEAKNESSES (slabé stránky)
• existencia a činnosť jestvujúcich pobočiek a ich rozmiestnenie v rámci mesta: VLČINCE, HÁJIK, SOLINKY, BYTČICA, STRÁŽOV, TRNOVÉ • vytvorenie a udržanie vyše päťdesiatročnej tradície v prípade niektorých pobočiek (BYTČICA, STRÁŽOV, TRNOVÉ) • počiatočný knižničný fond • registrovaní používatelia	• obmedzené finančné prostriedky na rozvoj činnosti • obmedzený prevádzkový čas pobočiek • propagácia aktivít pobočiek • počet registrovaných používateľov a ročný počet výpožičiek • celkovo chýbajúci podrobný prieskum potrieb používateľov

• ochota zriaďovateľa vytvoriť podmienky pre činnosť knižnice	
OPPORTUNITIES (príležitosti) • nadviazanie spolupráce so vzdelávacími inštitúciami a školami pri zabezpečovaní čitateľskej výchovy používateľov pri podujatiach • možnosť získať finančné zdroje z dotácií a grantov • aktívne spolupracovať na kultúrnych a spoločenských podujatiach mesta v spolupráci s mestskými organizáciami a inštitúciami • možnosť využívania internetu a sociálnych sietí za účelom oslovenia nových používateľov	THREATS (hrozby) • konkurencia v podobe elektronických médií, internetu a iných možností vzdialeného prístupu k informáciám • širšie spektrum možností trávenia voľného času v Žiline ako krajskom meste • klesajúci záujem mládeže čítať knihy, slabá podpora zo strany rodičov • oslabenie podpory zriaďovateľa v budúcnosti – nedostatok financií • strata motivácie a aktivity zamestnancov

3. Vízia budúceho rozvoja Mestskej knižnice Žilina

3.1 Knižničný fond:

Ochrana, obnova a rozširovanie knižničného fondu (v klasickej i elektronickej forme) s cieľom zabezpečenia kvality, pestrosti a výberu kníh a periodík z

- vlastných príjmov Mestskej knižnice Žilina;
- finančných prostriedkov pridelených z rozpočtu mesta Žilina;
- grantov, príspevkov alebo dotácií (napr. aktívne zapojenie sa do výziev vypísaných Fondom na podporu umenia);
- dary (finančné, knižné, a i.).

Sprístupnenie knižničného fondu pobočky aj registrovaným používateľom inej pobočky.

3.2 Materiálno-technické zabezpečenie:

Modernizácia a revitalizácia jestvujúcich priestorov a priestorových podmienok jednotlivých pobočiek. Na uvedené činnosti je možné využiť i prácu dobrovoľníkov.

Sprístupnenie moderných technológií (napr. e-kniha) registrovaným používateľom.

3.3 Propagácia a popularizácia:

Vyvinúť súčinnosť pri vytvorení reprezentatívnej, modernej, fungujúcej web stránky, resp. loga.

Zabezpečiť prezentáciu Mestskej knižnice Žilina aj na web stránke mesta Žilina, v prípade pobočiek sídliacich v budovách materských škôl a základných škôl i na ich web stránkach, eventuálne web stránke Základnej umeleckej školy Ladislava Árvaya, a Centra voľného času Žilina.

Komunikácia s verejnosťou aj prostredníctvom sociálnych sietí.

3.4 Aktivity:

Aktivity pre deti a mládež

- hravé čítanie, súťaže pre malých čitateľov, odomykanie knižnice na začiatku kalendárneho roka alebo školského roka, hry v knižniciach, Deň detí s rozprávkovými postavičkami;
- besedy;
- účasť na celoštátnych akciách na podporu čítania a čitateľskej gramotnosti.

Aktivity pre seniorov

- mozgový jogging, deti čítajú.

3.5 Spolupráca:

Aktívna spolupráca so Základnou umeleckou školou Ladislava Árvaya

- príprava prezentačných videí pobočiek žiakmi audiovizuálneho odboru využitím ich kreatívneho potenciálu s cieľom osloviť dnešnú mladú generáciu;
- skrášlenie priestorov pobočiek prácami žiakov výtvarného odboru, čím sa umožní prezentácia ich prác i mimo priestorov Základnej umeleckej školy Ladislava Árvaya;
- príprava a prezentácia literárno-hudobných pásiem žiakmi hudobného a literárno-dramatického odboru zameraná na zviditeľnenie alebo spopularizovanie autora, diela, resp. podporu samotného čítania.

Spolupráca s materskými a základnými školami pri realizácii aktivít Mestskej knižnice Žilina pre deti a mládež.

Spolupráca so základnými školami pri zabezpečovaní mimo-čítankového čítania.

Spolupráca s domovmi sociálnych služieb pri realizácii aktivít Mestskej knižnice Žilina pre seniorov.

Spolupráca s vydavateľstvami, distribútormi kníh, kníhkupectvami pri obnove a rozširovaní knižničného fondu.

4. Riadenie

4.1 Oblasť financií

4.1.1 Mesto:

Pre Mestskú knižnicu Žilina ako príspevkovú organizáciu budú platiť finančné vzťahy určené zriaďovateľom (mesto Žilina) v rámci jeho rozpočtu. Bude preto nevyhnuté spolupracovať so zriaďovateľom, komunikovať s ním o efektívnom využívaní finančných prostriedkov nielen na skvalitnenie poskytovania knižničných služieb, ale prípadne aj na podporu motivácie zamestnancov. Zároveň bude potrebné dlhodobo a pravidelne sledovať a hodnotiť výkon a efektivitu poskytovaných knižničných a iných služieb, a tiež maximálne efektívne využívať prostriedky na vlastnú prevádzku.

4.1.2 Iné finančné zdroje:

Podľa aktuálnych výziev uchádzať sa o granty MK SR, Fondu na podporu umenia, rôznych nadácií a pod.

Zdrojom financovania môžu byť sčasti aj vlastné príjmy z poskytovaných služieb a výberu registračných poplatkov.

4.2 Oblasť ľudských zdrojov

Dôležitou podmienkou skvalitnenia poskytovania knižničných služieb je dosiahnutie vzájomnej spolupráce medzi zamestnancami, získavanie kolektívu pre realizáciu myšlienok a zámerov, či už riaditeľa alebo i ostatných zamestnancov. Vekovo rôznorodý kolektív môže byť nepochybne výhodou, nakoľko sa všetci môžu navzájom od seba oveľa viac naučiť, čo v konečnom dôsledku môže byť devízou pre samotného koncového používateľa knižničnej služby.

5. Strategická vízia

Základnými cieľmi Mestskej knižnice Žilina pre najbližšie obdobie je:

- každý rok zvyšovať počet registrovaných používateľov a výpožičiek;
- rozširovať knižničný fond;
- priblížiť sa používateľom stanovením optimálneho prevádzkového času;
- modernizovať priestory pobočiek;
- uskutočňovať aktivity vytvárajúce pozitívny obraz o Mestskej knižnici Žilina;
- motivovať zamestnancov k dobrým pracovným výsledkom uznaním, pochvalou a podľa možností aj finančnou odmenou;
- zachovávať transparentnosť riadenia vo všetkých oblastiach.

6. Záver

Činnosť knižníc už dávno nie je len o požičiavaní kníh a časopisov, ale aj o ponuke srdečnej a otvorenej atmosféry v príjemnom prostredí, v ktorom sa organizujú vlastné podujatia podporujúce vzťah detí ku knihám a čítaniu, kultúre celkovo. V súčasnosti sa knižnice stávajú vzdelávacími, kultúrnymi a spoločenskými centrami. Zabezpečiť ich dostatočnú konkurencieschopnosť s inými voľnočasovými aktivitami detí a mládeže si vyžaduje značnú mieru

kreativity, nevyhnutnú dávku empatie, individuálny prístup k používateľom a osobné zanietenie knihovníkov. Nadviazať na dlhoročnú tradíciu pôsobenia jednotlivých pobočiek, ich zatraktívnenie, priblíženie členom miestnej komunity, ako i posilnenie medzigeneračného dialógu, podporovanie programov čitateľskej a informačnej gramotnosti od útleho veku, organizovanie vzdelávacích podujatí pre všetky vekové kategórie, besied s autormi kníh, organizovanie burzy vyradených kníh, rôznych výstav, autorských čítaní, prednášok považujem za hlavnú úlohu budúceho riaditeľa novovzniknutej Mestskej knižnice Žilina.

***